



Vodič supervizora kurikuluma za planiranje lekcija uz pomoć umjetne inteligencije

Stručni saradnici imaju važnu ulogu u usmjeravanju nastavnika kako bi učinkovito koristili umjetnu inteligenciju prilikom definiranja ciljeva i ishoda i osmišljavanja planova lekcija.



Vratimo se prije 11 godina. Svake nedjelje. Nastavnik početnik koji se satima borio da osmisli, napiše i preda koliko-toliko dobar plan časova za narednu sedmicu. Vremenom je osmišljavanje lekcija postalo daleko manje frustrirajuće, pa čak i uzbudljivo za mene. Ipak, ti planovi su i dalje zahtijevali znatan dio mog vremena kao nastavnika.

Premotajmo do danas - doba umjetne inteligencije. Danas se planiranje i priprema, za koje su nekada bili potrebni sati, mogu obaviti za svega nekoliko minuta. Bez obzira na to kakav stav imate prema alatima poput **ChatGPT-a**, nastavnici koriste AI.

U svojoj trenutnoj ulozi supervizora kurikuluma za engleski jezik i društvene nauke, svake sedmice pregledavam planove lekcija drugih nastavnika. Sve više mojih nastavnika počinje se oslanjati na AI prilikom izrade lekcija. Umjesto da ih u tome obeshrabrujem, počeo sam sarađivati s njima kako bi naučili koristiti AI na učinkovitiji način. Evo kako.

4 koraka do izrade učinkovitih planova lekcija uz pomoć AI-a

Korak 1: Razmislite o svrsi svog plana.

Smanjenje radnog opterećenja nastavnika jedna je od mojih temeljnih vrijednosti kao instruktivnog lidera. Ipak, olakšavanje posla nikada ne bi smjelo ići na štetu kvalitete nastave, a planovi lekcija nisu samo alat radi ispunjavanja forme. Bez obzira na to koji obrazac morate koristiti, planiranje i priprema su ključni za kvalitetnu nastavu. Prije nego što koristite AI, uvjerite se da vam je zaista stalo do osmišljavanja zanimljivih, izazovnih i učinkovitih lekcija koje će zadovoljiti obrazovne potrebe vaše djece. AI može biti primamljiv jer nudi brze odgovore na upite - ali prihvatanje prvog ponuđenog rješenja bez razmišljanja ne koristi ni vama ni vašim učenicima.

Korak 2: Počnite od standarda i koristite AI za njihovo raščlanjivanje.

Izrada učinkovitog plana lekcije, s AI-em ili bez njega, uvijek bi trebala početi od ciljeva. Ciljevi određuju nivo znanja i vještina koje učenici moraju dostići u određenom razredu, postavljajući tako osnovni nivo izazova za sve učenike u razredu.

Shodno tome, odaberite jedan standard koji uskoro dolazi na red u okviru svoje nastavne jedinice - u ovom članku koristim standard iz engleskog jezika, ali ovaj pristup jednako dobro funkcionira i za društvene nauke. **Zadatak za AI** je da izdvoji sve ključne ciljeve koji proizilaze iz tog standarda. Kroz ovaj proces koristit ću varijacije [ACDQ metode](#) za formulaciju upita. U toj metodi, korisnik kaže AI-u kako da “glumi” određenu ulogu, daje mu “kontekst” upita, traži da razmotri problem u određenoj “dubini” i zatim ga uputi da postavi dodatna “pitanja”.

Moj upit glasi:

- „Ti si nastavnik engleskog jezika za deseti razred i planiraš lekciju u okviru nastavne jedinice o argumentima, argumentativnim tekstovima i pisanju argumenata. Analiziraj sljedeći Standard iz Engleskog jezika prema nastavnom planu i programu države New Jersey i identificiraj sve ciljeve koje učenici moraju dostići kako bi u potpunosti savladali ovaj standard. Standard NJ ELA: Predstaviti precizne tvrdnje, razlikovati te tvrdnje od alternativnih ili suprotstavljenih tvrdnji, i kreirati organizaciju koja uspostavlja jasne veze između tvrdnji, protivargumenata, razloga i dokaza.“

Stvari koje treba napomenuti: Koristim Gemini, Googleov AI alat; ovaj upit bi jednako dobro funkcionisao i u ChatGPT-u. Gemini je razložio standard na tri cilja učenja: formulisanje preciznih tvrdnji, razlikovanje tvrdnji i organizaciju akademskog pisanja. Ja želim da se fokusiram na treći cilj.

Odgovor od Gemini-ja:

- Učenici trebaju biti u stanju logično strukturirati svoje argumente, pokazujući jasne veze između:

- **Tvrdnji i protivtvrdnji:**

Učenici moraju pokazati razumijevanje načina na koji tvrdnje i protivtvrdnje međusobno djeluju. Mogu li učinkovito odgovoriti na suprotna mišljenja? Razumiju li strategije za pobijanje, priznanje ili uključivanje protivtvrdnji?

- **Tvrdnji i razloga:**

Učenici moraju pokazati kako razlozi podržavaju glavnu tvrdnju. Jesu li razlozi relevantni, logični i uvjerljivi? Da li je veza između tvrdnje i razloga jasna?

- **Razloga i dokaza:**

Učenici moraju pokazati kako dokazi podržavaju razloge. Jesu li dokazi vjerodostojni, dovoljni i relevantni? Da li je veza između razloga i dokaza jasna? Razumiju li kako pravilno navesti (citirati) dokaze?

Korak 3: Odaberite ciljani ishod

- Sada kada mi je moj vješti virtualni asistent pomogao da raščlanim standard, mogu jasno odrediti ciljeve koje trebam obuhvatiti. Na srednjoškolskom i višem osnovnoškolskom nivou, često nadograđujemo već postojeće vještine. To znači da nije uvijek nužno obrađivati svaki dio standarda u potpunosti—sve zavisi od sastava vašeg razreda. Možda su moji učenici već pokazali dobro razumijevanje u formulisanju preciznih tvrdnji, ali im je teško objektivno prepoznati suprotstavljena mišljenja. Želim se fokusirati na upravo taj cilj—u ovom slučaju, tvrdnje i protivtvrdnje.
- Moj upit: *„Reformuliši ove ciljeve učenja kako bi uključivali viši nivo razmišljanja prema Bloomovoj taksonomiji i bili mjerljivi u pogledu znanja, koncepta i vještine. Postavi mi sva relevantna pitanja.“*

Napomena:

Ovaj upit koristim kako bih osigurao zahtjevnost (rigoroznost) i mjerljivost ciljeva, kao i da planovi budu prikladni za evaluaciju. Iako je Gemini ponudio niz mjerljivih ciljeva zasnovanih na Bloomovoj taksonomiji, od analize do stvaranja, svoj plan lekcije temeljim na prvom: Analiza tvrdnji i protivtvrdnji.

Odgovor od Gemini-ja:

- U redu, hajde da revidiramo te ciljeve učenja tako da uključuju vještine višeg reda razmišljanja na osnovu Bloomove taksonomije i osiguramo njihovu mjerljivost. Želimo da pređemo granice pukog prisjećanja i razumijevanja i podstaknemo učenike na analizu, evaluaciju i stvaranje.
- **Analiza tvrdnji i protivtvrdnji:**
Učenici će biti u stanju da raščlane složene argumente, identificiraju i procijene učinkovitost tvrdnji, protivtvrdnji i odnosa među njima unutar teksta.
(Mjerljivo: Učenici mogu napisati analizu argumentativnog teksta, identificirajući glavnu

tvrdnju, protivtvrdnje i objašnjavajući kako se autor bavi njima ili ih zanemaruje, potkrepljujući svoju procjenu konkretnim primjerima iz teksta.)

Koristeći prethodni upit, sada imam jasno definisan i mjerljiv cilj: Učenici će biti u stanju raščlaniti složene argumente, identificirajući i procjenjujući učinkovitost tvrdnji, protivtvrdnji i njihovih odnosa unutar teksta. [Sada mogu nastaviti sa dizajniranjem lekcije, osiguravajući da su cilj, procjena i nastava usklađeni.](#)

Korak 4: Koristite AI za kreiranje opcija za procjenu znanja.

U ovoj fazi, ako već imate jasno definisan cilj učenja, vjerovatno već imate i ideju kako procijeniti njegovo ostvarenje. Međutim, ako nemate, zatražite od svog virtuelnog asistenta da vam predloži različite mogućnosti procjene koje su u skladu s ciljem.

Moj upit:

„Za svaki cilj, razmisli detaljno i kreiraj tri opcije procjene po cilju. Postavi mi sva relevantna pitanja, uključujući ali ne ograničavajući se na: razred, demografske podatke o učenicima, nivo čitalačke pismenosti, eventualne invaliditete među učenicima i jezike koje govore.“

Odgovor od Gemini-ja:

- U redu, hajde da osmislimo tri opcije procjene znanja za svaki od revidiranih ciljeva učenja, imajući na umu potrebu za višim nivoima mišljenja i mjerljivošću. Također ću postaviti dodatna pitanja kako bih osigurao da su procjene prikladne za tvoje odjeljenje.

Cilj učenja 1: Analiza tvrdnji i protivtvrdnji (Raščlanjivanje složenih argumenata)

Procjena 1: Esej analiza teksta

Učenici analiziraju zadati argumentativni tekst, identificiraju glavnu tvrdnju, protivtvrdnje i objašnjavaju kako se autor njima bavi (ili ih zanemaruje). Svoju evaluaciju potkrepljuju konkretnim primjerima iz teksta.

Procjena 2: Analiza debate

Učenici posmatraju formalnu debatu i napišu analizu iznesenih argumenata, fokusirajući se na učinkovitost tvrdnji, protivtvrdnji i odgovora na njih. Evaluiraju snage i slabosti svake strane.

Procjena 3: Komparativna analiza tvrdnji

Učenici dobijaju dva članka o istoj temi s različitim stavovima. Analiziraju i upoređuju tvrdnje i protivtvrdnje u svakom tekstu te evaluiraju koji je argument logičniji i uvjerljiviji, obrazlažući svoje mišljenje.

Zatim, jer sam AI upitao da mi postavi dodatna pitanja, moj virtuelni asistent je odgovorio:

Moja pitanja za tebe:

Izbor učenika: Koliko vam je važno omogućiti učenicima izbor u formatima procjene? Da li im dopuštate da biraju između ponuđenih opcija, ili više volite da zadate jednu?

Pristup tehnologiji: Imaju li svi učenici dosljedan pristup tehnologiji za kreiranje multimedijalnih projekata i prezentacija? Ako ne, koje su prepreke i kako ih možemo zaobići?

Saradnja: Jesu li grupni projekti i zajedničke procjene prikladni za ovaj razred? Ako jesu, koji su vaši kriteriji za grupni rad i kako osiguravate individualnu odgovornost?

Rubrike za ocjenjivanje: Jeste li voljni koristiti rubrike za ocjenjivanje zadataka? Želite li sarađivati na razvoju rubrika koje odgovaraju ovim ciljevima i procjenama?

Vremenski okvir za procjenu: Koliko vremena obično predviđate za velike pismene zadatke i projekte? To će pomoći u određivanju obima i kompleksnosti procjena.

Konkretni primjeri: Imate li konkretne teme ili probleme koje smatrate zanimljivim i relevantnim za ovu grupu učenika, a koje bi bile pogodne za ove vrste procjena?

Moj odgovor:

- „Izbor učenika je temeljna vrijednost u mojoj učionici. Uvijek sam otvoren da učenicima dam mogućnost izbora i izražavanja. Svi učenici imaju pristup laptopima. Grupni rad je ključna komponenta nastave u mom razredu. Za grupni rad imamo jasna pravila i zadatke podijeljene po ulogama. Otvoren sam za korištenje rubrika. Procjena ne bi trebala uključivati više od 5 do 10 minuta čitanja i 10 do 15 minuta pisanja. Moji učenici su posebno zainteresovani za društvene mreže (posebno TikTok), anime i mangu, te pop muziku.“

Revidirani prijedlozi procjene od Gemini-ja:

- Odlično! Mogućnost izbora, dostupan pristup tehnologiji, grupni rad i jasno definisani vremenski okvir su korisni parametri. Znanje o interesima učenika (TikTok, sport, pop muzika) također je ključno za kreiranje relevantnih zadataka.

Cilj učenja 1: Analiza tvrdnji i protivtvrdnji

- **Procjena 1: Analiza TikTok trenda (pisana)**

Učenici biraju aktuelni TikTok trend (po mogućnosti povezan s njihovim interesima). Analiziraju video koji se odnosi na taj trend, identifikujući implicitne ili eksplicitne tvrdnje, sve protivtvrdnje iz komentara ili drugih videa, te kako se autor videa bavi tim protivtvrdnjama (ili ih ignoriše). (Fokus: kratka analiza uz mogućnost korištenja predloška.)

- **Procjena 2: Analiza sportske debate (pisana)**

Učenici biraju kratki isječak iz sportske debate (TV emisija, podcast) i analiziraju argumente učesnika, identifikujući ključne tvrdnje i protivtvrdnje, te ocjenjujući učinkovitost svake strane. (Fokus: sažeta analiza kratkog, lako dostupnog sadržaja.)

- **Procjena 3: Analiza pop recenzije (pisana)**

Učenici biraju recenziju aktuelne pop pjesme ili albuma. Analiziraju tvrdnju recenzenta (npr. „Ovaj album je remek-djelo“ ili „Pjesma je razočaravajuća“), sve protivtvrdnje koje recenzent spominje, te način na koji je tekst strukturiran da bi uvjerio čitaoca. (Fokus: analiza kratkog, fokusiranog pisanog teksta.)

Sada kada imate jasno definisan cilj i usklađene procjene, možete koristiti AI i za dalju pomoć u planiranju same nastave ili to možete uraditi samostalno. Umjesto da odmah tražite od AI-a da isplanira cijelu lekciju, razmislite o svakom njenom dijelu i koristite asistenta kada vam je zaista potreban.

Autor: Amir Taron Ayres

Tags

Istraživanje

Collections

Autorski tekstovi